

Betyder det nu, at Eksamen i et saadant Tilfælde, hvor den henlægges til et andet Sted end Seminariet, halvvejs skal holdes paa det fremmede Sted og halvvejs for den praktiske Færdighedens Vedkommende, ved Seminariets Øvelsesskole, saa at Eksaminatorer og Eksaminander skulde rejse frem og tilbage mellem de 2 Steder? Eller er Meningen det sidste Sted den, at man i saa Fald faar et Vidnesbyrd med sig fra Øvelsesskolen om, hvorledes man har magtet Forholdene, og saa nøjes dermed? Hvis dette ikke er Meningen, saa er i alt Fald de 2 Ting ikke rigtig lette at forene med hinanden, men det saa vi maaste under de videre Forhandlinger Oplysning om. Jeg ved heller ikke, om det er ganske overensstemmende indblyrdes, naar det i § 3 siges, at Maalet for Seminariets Undervisning fastlægges af Ministeriet, og der saa tilføjes, at ved Udgangen af mellemste Klasse afsluttes Undervisningen i visse Fag o. s. v. Det forekommer mig, at lader man det ene bestemme af Ministeriet, maa man ogsaa lade det andet bestemme af det; det maa være det, der bestemmer, hvad der skal læres, men som ogsaa bestemmer, om der er Fag, der kunne afsluttes paa Halvvejen. Måske er jo den Ordning, Ministeren giver — vi behøve ikke at blive staaende ved den nuværende Ordning — af den Natur, at det vilde være uhensigtsmæssigt at slutte saaledes af. I hvert Tilfælde burde der kun gives en Bemyndigelse og i andet Punktum staar: „Ved Udgangen af mellemste Klasse kan Undervisningen afsluttes“, eller maaste, hvis det skal være et Blik til Ministeren: „maa den helst afsluttes“; men det forekommer mig ikke, at man paa en Gang kan lægge det hele i Ministerens Haand og bestemme, at noget skal afsluttes, uden at sige, hvad det er, der skal afsluttes. Et Blik i denne Retning er for øvrigt givet i § 1, og der behøvedes ikke mere. Der staar i § 1, at der i øverste Klasse særlig skal arbejdes i pædagogiske Fag, og i de to lavere Klasser mere de reelle Kundskaber. Dernæst er jeg enig i den ærede foregaaende Talers Ytringer om den Uligelighed, med hvilken Fagene behandles ved Prøven i § 6. Den Ret, man giver vedkommende Seminaridirektion til at deltage i Censuren i Religion og praktisk Færdighed, forekommer mig at være aldeles umotiveret. Hvorfor i al Verden skal der ved disse enkelte Fag gives en større Lejlighed til at deltage i Censuren end ved andre Fag? Hvorfor skal man uvilkaarlig give Eleverne et Indtryk af, at disse Fag skulle ses i en anden Belysning end alle andre Fag? Jeg tror ogsaa, at det kan have mindre

hellige praktiske Følger, at der ikke er faste Censurer i saadanne Fag som Haandarbejde, Sana og Gymnastik. Den Slags Undtagelsesbestemmelser give meget let vedkommende Elever Forestillingen om, at de ikke behøve at tage sig saa meget af de Fag, der ere stillede paa denne Maade, som af andre Fag. For mig vilde det være det naturligste, at alle Fag bleve stillede under ensartet Censur, og at man hverken i høvede eller sænkende Retning gjorde saadanne Undtagelser, som her er antydte. Spørgsmaalet om Karakterberegningen findes, saa vidt jeg kan se, slet ikke omtalt i Loven. (Ministerens for Kirke- og Undervisningsvæsenet (G. 0. 0. 8): Det staar ikke i Loven og kan umulig staa der!). Ja, det findes ganske vist ikke i Loven, men jeg ved ikke, om der ikke burde være en Bestemmelse ogsaa i den Henseende. Der staar jo 2 Principper over for hinanden ved Karaktererne: det ene er det, som blev omtalt for lidt siden, hvor der er en geometrisk Stigning af Afstanden mellem Karakterværdierne fra den bedste til den fletteste; det andet er det, hvor der kun er en aritmetisk Stigning. Det er 2 forskellige Principper, og man kan tvistes om, hvilket der er det rette. Dette, at en daarlig Karakter trækker saa uhyre meget fra i Forhold til, hvad den gode lægger til, er øjensynlig begrundet i Fordringen om, at Eleven ikke maa have Lov til at smutte uden om noget eneste Fag for at faste hele sin Styrke ind paa andre, der for ham er Yndlingsfag, medens den anden Beregningsmaade gør det muligt for Eleven at staa blant i et enkelt Fag og alligevel slippe godt igennem ved sin Dugtighed i andre Retninger. Nu er det et Spørgsmaal, om det ved en Eksamen som denne mere gælder om Uligelighed i Uddannelsen i de forskellige Fag, eller om man skal lade den personlige Tilbøjelighed til en eller anden Yndlingsbestæftigelse kunne samle Kræfterne om sig efter en større Maalestof. Eftersom man anser det ene eller det andet for rigtigt, vil altsaa den ene eller den anden Beregningsmaade være den rette; men hvad er egentlig Anledning til, at Spørgsmaalet slet ikke er omtalt her i Lovforslaget?

Jeg tror nu, jeg har omtalt de reelle Punkter, som jeg synes, der i Øjeblikket var Anledning til at komme ind paa. Men inden jeg slutter, vilde jeg gerne med et Par Ord omtale det ejendommelige Sprog, som dette Lovforslag er fævet i. Jeg har jo ganske vist før gjort mig skyldig i en lang Tale her i Tinget, hvori jeg søgte at paa-vise, at Lovforslagene, som de forelægges,